

СТРУМЯНИ®

седмично информационно издание

26 октомври - 02 ноември 2007 г.

Година II / брой 21 (71)

цена: 0.00 лв

Празник за децата в общината организираха от ЕКОПАК

На 19.10.2007 г. ЕКОПАК България /организация по оползотворяване на отпадъците/, организира детски празник за децата от община Струмяни.

Детският празник се състоя на площада в с.Микрево и докато актьорите от театър "ПАН" забавляваха децата със весели игри и въпроси за отпадъците, течеше и конкурс за детска рисунка, която да послужи за изработка на рекламна картичка за разделно събиране.

Идеята на организаторите бе да стимулират екологичното възпитание най-вече сред

подрастващите, като на правилно отговорилите деца раздадоха много

награди. ЕКОПАК България има склучен договор с община Стру-

мяни за разделно събиране на отпадъците, още от началото на 2007 г.

В нощта срещу изборния ден, връщаме часовника с един час назад

Тази година нощта на кметските избори съвпадна със смяната на времето.

Точно в 4.00 часа, събота срещу неделя, ще преместим стрелките на часовниците с един час назад. Така България ще премине към зимното или така нареченото астрономическо часовно време.

Дано обаче, населените места в страната слушат на кметовете, които да бъдат не назад, не в крак, а с няколко часа напред, защото в това динамично време, именно от такива личности се нуждае страната ни.

53 награди бяха връчени на участниците в тазгодишния фестивал "Малешево пее и танцува"

Народният представител Марина Дикова връчи, от името на премиера награда, на фолклорните групи при читалище в с.Лебница, общ.Сандански.

Наградата на кмета на община Струмяни бе връчена от г-жа Вания Илиева, временно изпълняваща длъжността кмет

Николай Божков – председател на фондация „Старата България“ връчи наградата за принос в опазване на традициите, на женските фолклорни групи от с.Никиудин, с.Игралище и с.Яково.

**На 28 /неделя/
гласувайте!!!
Не оставяйте друг да решава съдбата Ви**

Скъпи съграждани, жители на община Струмяни,

На 28 октомври /неделя/ – в деня на кметските избори, всеки трябва да се възползва от конституционното си право на глас.

Не чакайте друг да решава вместо Вас.

Нека сами предопределим бъдещето на община Струмяни.

**Две големи групи
посетиха
Туристическия
информационен
центр в Струмяни**

В събота центърът в Струмяни разгледаха български туроператори и журналисти, както и гърци, представители на неправителствени организации. Гостите се запознаха с някои от характерните за района представители на растителния и животински свят, всички бяха впечатлени от богатото природно и културно наследство на общината. Голяма част от журналистите и туроператорите проявиха интерес към туристическия потенциал на община Струмяни и ще го отразят в съответните медии, ще ни включат в предлаганите от тях туристически пакети и т.н.

В неделя групата бе от представители на Дирекцията на природен парк „Странджа“ и хора от странджанския край, които се занимават със селски туризъм. (на 2стр.)

Вие питате, ние отговаряме

В тази рубрика можете да поставяте вашите въпроси към служителите от общинска администрация Струмяни. Ние имаме грижата в следващите броеве да получите точен и изчерпателен отговор. Какво трябва да направите? Само напишете вашия въпрос, посочете имена и телефон за връзка. Въпросите изпращайте на адрес: пл. „7-ми април“ №1, с.Струмяни 2825, общ. Струмяни, общинска администрация, деловодство; на факс 07434/3105 или на e-mail: strumyani_press@abv.bg.

ФАКТИ

Тремът към църквата "Св.Димитър" - село Цапарево

(Следва от миналия брой)

Непосредствено пред нея от вътрешната страна на двора е изградено огнището, "което побира три казана" и се използва за приготвяне на курбани. С камбанарията и огнището е свързана южната страна на трема, който представлява най-голям интерес в малката, почти незабележима църква - тремът, който прави тази църква уникална. Тук следва да поясня: "трем" или "авлия" /тур./ хората от селото наричат навеса около дворното пространство пред църквата. В българския език с "трем" се означава: 1/ покрито отворено място пред стаи на къща; 2/чардак, веранда. Тремът ограничава църковното дворно пространство от юг, запад и север, като

затваря комплекс с форма на неправилен четириъгълник, чиято източна страна е църквата. В двора са гробовете на свещениците, служили в нея.

Тремът е построен с височина около 2 м от камъни, споени с кал. До половината от височината е граден само от камък, а след това са вмъкнати дървени сантрачи. Непосредствено над тях са оформени ниши с приблизителни размери 50/50/50 см, ограничени от три страни с по една голяма плоча от цепен камък. Следва още около 50 см градеж от камък, след който е поставен покрив. Той е оформлен с дървена конструкция и е покрит с турски керемиди. Нишите са правени на почти еднакви разстояния, но някои са по-близо една до друга или са

разположени една над друга. Според информаторите, те са служели за поставяне на шишетата с вино/ракия и храна. Но в тях се забелязват и следи от обгаряне, което издава и друго предназначение. Но това, което прави този трем уникален, са фамилните плочи, вградени в стените му. Плочите са вграждани непосредствено над нишата или до нея. Изработени са от цепен камък. Всички имат различна форма. В тях са вдълбани образи, кръстове, надписи и години. За да бъдат обяснени, следва да изходим от предназначението на трема и целта на построяването му.

Според информаторите тремът е служел като място за обредно хранение/трапеза на всички жители/родове в селото, както и за подслон при лошо време. А целта на

плочите е да укаже конкретното място за сядане на всеки отделен род. Ето защо върху тях са били изписани имената, вероятно само на главите на рода, тъй като те не са много и/или са били прибавяни нови имена на глави на семейства вътре в рода. Над тях стои обозначена годината на поставяне на плочата. Почти на всички се четат ясно годините 1871, 1873 и 1874. Това ще рече, че тремът е построен значително по-късно от изграждането на самата църква, а плочите са слагани с/след построяването му. Към момента в северното крило на трема има 9 плочи, в западното също 9, а в южното – 17 плочи. Ясно личи на места, че някои липсват. Опитвайки се да изясня тяхното съдържание и смисъл ги разпределям в няколко групи. Първата група се състои от плочи, чиято форма

следва образа на светец, Иисус Христос или Богородица с Младенеца/Светица с Богородица. Втората група също очертава образа на светец, но разположен върху правоъгълна или квадратна плоча. Към същата група могат да се отнесат плочите със загатнат образ /човешки/, макар и лишен от детайли. Третата група са само правоъгълни плочи, в които е очертана рамка, а в нея са изчукани имената и годината. Наоколо са разположени множество кръстове. Следва група от плочи с формата на кръст, върху който се виждат също година и имена. Следва още една група, която е трудно да се определи – формата е

трапецовидна, но двете срещуположни страни са оформени стъпаловидно. Разделена е на хоризонтални пояси и в тях са изписани имената, като най-отгоре стои годината. Сред тях е и една плоча, върху която ясно се откроява името "Аврам ковача" и вероятно дата на поставянето й. В много схематичен вид е загатната наковалня с кръстове около нея.

Последната плоча, която прави изключение е с формата на наковалня. От така направеното групиране се вижда, че плочите показват годината на поставянето им; имената на главите на родовете; занятието на семейството/главата/рода /в някои; светецапокровител на рода.

Текст: Д-р Камелия Грънчарова (следва продължение)

НА ЧИСТО

Уважаеми читатели,

В бр.20 на вестник „Струмяни” публикувахме Акт № 573 за публична общинска собственост на стадиона в с.Струмяни; Акт № 171 за публична общинска собственост на стадиона в с.Микрево и Акт №114 за публична общинска собственост на парк „Байкал”, с.Микрево. Поради лошото качество на оригиналният документ – Акт №171, бе и невъзможно копирането на същия на страниците на нашия вестник в по-добър вариант. Всеки заинтересован жител на община Струмяни може да се запознае с документа в стая 306, в сградата на Общинска администрация Струмяни.

Имоти, които са публична общинска собственост не могат да се продават, заменят или приватизират. Без значение какви инвестиции се правят в тях, те си остават публична общинска собственост.

Съгласно Параграф 7 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за местното самоуправление и местната администрация, публична общинска собственост са:

1. Водопроводната мрежа;
2. Канализационната мрежа;
3. Уличното осветление;
4. Тротоари и улици;
5. Общински пътища;
6. Стадиони;
7. Паркове;
8. Зелени площи;
9. Детски и спортни площадки;
10. Детски градини и ясли;
11. Действащи училища;
12. Кметства;
13. Читалища и библиотеки;
14. Сградата на общината;
15. Действащите медицински пунктове и здравни служби;
16. Площади;
17. Автобусни спирки;
18. Други, задоволяващи обществени потребности.

Две големи групи посетиха центъра в Струмяни

/Пренос от стр.1/
Посещението им бе част от учебно пътуване, включващо обмяна на опит от хора, занимаващи се с туризъм в пиришкия край и Беласица. Закуската на групата бе в село Илинденци, където опитаха местните баници, посетиха църквата и поради лошото време минаха само част от пътеката „Гости от миналото“. Оказва се, че чрез туристически информационен център, пътека „Гости от миналото“ и желанието на местните хора за развиват селски туризъм и съществуващите го услуги община Струмяни дава добър пример за възможностите за развитие на селски и екотуризъм в малките общини.

Трябва да положим още доста усилия, но заедно можем да утвърдим община Струмяни като привлекателно място за отдих и туризъм.

НОВИННИТЕ

53 награди бяха връчени...

(Пренос от стр.1)

Голямата награда на Фондация „Старата България“ получиха мъжете от „Ямболските коледари“, гр. Ямбол, които изненадаха всички с неповторимото си музикално и танцов присъствие.

Диплом за най-малък участник във фестивала получиха Илияна Лазарова Мечкарова, с.Лебница и Лидия Драгатинова, гр.Благоевград. Петъо Кръстев – един от членовете на журито връчи наградите за музикално изпълнение, в категория традиционен фолклор. Проф.Николай Цветков връчи наградите за танцово изпълнение.

Журито присъди наградите за индивидуално изпълнение на 1.Етърви Руйкови към ансамбъл „Струма“, с.Струмяни. 2.Виктория Спасова, към ансамбъл „Вихрен“, гр.Благоевград, 3. Златина Лъчезарова към НХГ

Председателят на журито - Проф. Костадин Динчев връчи наградите за обработен песенен фолклор

„Св.св.Кирил и Методий“, гр.Благоевград и 4.Таня Хаджиева, с.Кочан. Наградите за инструментално изпълнение се присъдиха на 1.Марин Бърдарев, гр.Банско, 2.Филип Аргиров към НХГ-Благоевград, 3.Димитър Донев, с.Лешница и 4.Марио Петров, Благоевград.

Поощрителна награда за вокално и инструментално изпълнение получи Славчо Огнянов. Д-р Камелия Грънчарова връчи грамоти за съхранение на традиционно облекло на Ана

Димитрова Петкова, с.Долна Градешница; Мария Атанасова Ефтимова, с.Левуново; Янка Иванова Цеклеова, с.Баня; ЖФГ с.Добърско, Разложко; ЖПГ с.Бачево, Разложко; ЖФГ с.Баня, Разложко.

Г-жа Вания Илиева награждава изпълнителите от гр.Разлог.

ПУБЛИКУВАМЕ ИЗВАДКА ОТ ВЕСТНИК "24 ЧАСА"

24 часа**Парите**22 октомври 2007 г. **20**

Проектът на новия закон за ВиК ще бъде внесен за обсъждане в Министерският съвет през ноември. Това каза пред "24 часа" Пламен Никифоров, шеф на дирекцията "Водоснабдяване и канализация" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ).

ВиК инфраструктурата трябва да бъде извадена от капитала на търговските дружества и да е изцяло публична - държавна или общинска. В много случаи при одобряване финансирането на програми за ВиК мрежата това е проблем, въпреки че търговските дружества са държавни или общински, каза Никифоров.

Целта на новия нормативен документ е да

Министри гледат новия закон през ноември

ВЕНЕТА НАЧЕВА

изчисти противоречията. Според експерти от МРРБ ще се повиши ролята на общините, трябва да се разграничат дъстичник и потребителят, ролята на общината и държавата. Най-важното е опредилно на собствеността на активите на ВиК дружествата.

В закона се предлага собствеността да бъде разделена на логон принцип. Всички съоръжения и системи, които минават територията или обслужват само една община, ще бъдат публична общинска собственост. Предвидя се регионализиране

на дружествата. Операторите ще са легализирани за областни равници, като няма ограничения за скрутизирането им в бъдеще. Това ще е от помощ при налагането на частни дружества в сектора, защото ще е ясно с кого ще партнират.

"Видовете публично-частно партньорство са регламентирани в закона за концесии и за обществените поръчки, но с новия ВиК закон ще се определят конкретно отговорностите на държавата и общината и как да си сътрудничат с частния сектор", каза още Никифоров.

Ако парламентът приеме проекта в началото на 2008 г., превроплетта ще има нов закон за ВиК сектора.

Парите за ВиК ще дойдат с частни партньори

7 милиарда евро спешно трябват на сектора

Проф. АТАНАС ПАСКАЛЕВ*

Всеки от нас се сблъсква ежедневно с проблеми, свързани с водата. И докато за обикновения гражданин това се изразява в дискаса ѝ в домовете, водният режим, залитат от вода алеи пред блоки или разкопаната ули-

ца пред входа, проблемите, пред които са изправени доставчиките на услуги, са дълеч по-сложни.

ВиК дружествата у нас сега не са особено ефективни. Ненинаги разходите по доставка на ВиК услуги са в пряка зависимост от количеството на потребената во-

да. Мрежата за водоснабдяване и канализация като основна част от инфраструктурата на населените места изисква огромни по размери капитални вложения, които никога държавният, никојто общински бюджет могат да си позволят. Държа-

вата инвестира средства в сектора, но има несъответствие между инвестициите и реалното разширение и ръководстването на мрежата. Все още не се предвижда възвръщане на вложенията като разходно перо в себестойността на водата. Накрая последните от това състояние на системата са за сметка на потребителите.

По-голяма част от ВиК инфраструктурата в Остария,

извън амортизационните срокове и се нуждае от спешно възстановяване, за което са необходими големи капитални вложения.

ВиК дружествата се грижат и за канализацията и пречистването на пътни и отпадъчни води. В прилагашата програма към Директивата на Европейския съюз - 91/271/EС, за канализационните мрежи и пречистване на отпадъчните води са вписани 436 агломерации, чието канализация и пречиствателни станции трябва да бъдат изградени до 2014 г. В "Националната стратегия за развитие на водния сектор в Република България" е упоменато, че за да се реализират необходимите промени и инвестиции, са необходими около 7 млрд. евро. Част от средствата - около 1,8 млрд., ще бъдат осигурени от финализиращите се проекти по ИСПА, ФАР и европейските фондове, други - от държавния бюджет. Въпреки този средствата не достатат. В същата стратегия ясно се казва, че трябва да се създадат условия за използване на частни капитални в сектора.

Какво ще донесе частното участие?

Опитът показва, че частните инвеститори са нови източници на финансиране и предлагат конкурентен модел на публични монополи в системата.

Частният сектор за различна от държавния се стреми да симитира разходите си, да подобри пръвходите и заедно с това гарантира възможност на инвестиционите си. Частните инвеститори са много по-мотивирани да реализират поддръжка и поддръжка на точни водо-мерии, да въведат компютризация и диспечеризация, да намалят загубите, подобрият събирамеостта и да се осво-

Частни инвеститори могат да подобрят ВиК мрежите в страната.

бодят от неефективната експлоатация.

Гарант за усвршната реализация на публично-частното партньорство е държавата, която защитава интересите на гражданините.

За разлика от 1997 г., когато бе дадена гърнатата клонка на "Софийска вода" АД главно от политическа воли за промяна, но без необходимата нормативна база и институционален капацитет. Сега микромакроимперската рамка е подобрена и регуляторният орган в лицето на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране е установен.

На базата на направените граници и патруда със изпълнителят съществува възможност за преодоляване на кризата в сектора и полага усилия да създаде работеща рамка за осъществяването на публично-частно партньорство. Всеки момент се очаква последната чернова на Закона за услугите по ВиК, в която включват пета за собствености ще бъде решена.

Задължителното на инфраструктурни подобренни сега е затруднено не само от липсата за финансирание, но и от разположената и нелесна собственост

върху ВиК мрежата. Една част от дружествата са държавни собствености, други са общински, а трети са смесени.

С новия закон се дефинира собствеността върху системата, което е първото необходимо условие за привличане на частни партньори. С него ще се решат въпросът за събирамеостта и да се осво-

и на сервизните инвеститори ВиК дейността е вече по-ясна. Международната Финансова корпорация част от групата на Световната банка за работа с частния сектор (IFC) вече стигаща подготвянето и осъществяването на публично-частни проекти в няколко региона на страната. С подобни проекти се почиства прозрачността и надеждността на процеса. Намаливат рисковете - политически, икономически, търговски, технически, социални и законодателни.

Осигурява се прозрачността на тръжните процедури, поддържането методология с квалифициран критерии и представителна подготвянето на документи, позволяващи отворено и участиен състезание за нализане на частния сектор.

Министерство на регионалното развитие и благоустройството одобри проектиране на пречиствателни станции за отпадни води на населените места Струмяни, Микрево и Драката.

Проектът на община Струмяни бе одобрен, след сключението на меморандум за публично-частно партньорство за общинска фирма „ВиК – Стримон“ ООД с.Микрево.

Първият етап, който е на стойност от 48 000 евро, включва изготвянето на работни проекти за трите пречиствателни станции.

Изготвен е и проект за включване на отпадните води от с.Илинденци към пречиствателна станция Струмяни.

За повече подробности, свързани с финансирането на водопроводната и канализационна инфраструктура от европейските фондове, препечатваме становището на Министерство на регионалното развитие и благоустройството, публикувано на 22.10.2007г. във вестник „24 часа“.

РЕЛИГИЯ И ОБЯВИ

26 октомври - Димитровден, Св. вмчк Димитър Солунски

Българската православна църква чества **Димитровден** на 26 октомври. Почита се паметта на Свети Димитър. За покровителството на светията си съперничат гърци, българи, сърби, руси. Предполага се, че той е бил проконсул на Солун и е загинал мъченически за Христовата вяра на 26 октомври 306 г.

Това е празникът на св. Димитър, когото смятат за родственик на св. Петка. Той е един от най-почитаните светци в народната ни култура.

Според народните представи от Димитровден започва зимата; народната поговорка гласи: „Георги лято носи, Димитър - зима“. Според легендите св. Димитър е покровител на зимата и студа и е по-голям брат на св. Георги. Той има дълга бяла брада, от която изсипва снега, яздейки червен кон. Някъде наричат празника Разпust, защото на този ден освобождават ратаите и слугите и се договарят за следващата година.

В някои краища на Димитровден се извършва и обреда полазване: Всички стопани следят какъв човек първи ще влезе в дома им (или ще потропа на вратата). Ако той е богат и оправен, значи следващата година ще бъде богата и плодородна.

Вярва се също така, че св. Димитър е брат и на архангел Михаил (душевадника) - покровителя на отвъдния свят - на умрелите предци. Затова около Димитровден е една от най-големите задушници, на която задължително всеки раздава варено жито и питки за помен.

На този ден, за здраве и дълголетие празнуват много именници, които носят името на светеца.

Димитровден е централният годишен зимен ориентир в етническите ни територии и затова обредните практики фиксираят представи, свързани с прелома - преход към зимата. Впрочем, не случайно връзката му с предхождащия го Петковден е „скрепена“ чрез роднинството им в народното съзнание.

Така в народнана ни култура съвпадат празникът на св. Димитър и сезонностопанският прелом в календара. В представите и обичаите най-ярко обаче се откъроява идеята за гранично време, за преход от един цикъл към друг.

Ден на народните будители

Посветен на делото на книжовниците, просветителите, борците за национално освобождение съхранили духовните ценности и морал на българската нация през вековете. Сред тях са имената на: Йоасаф Бдински, Григорий Цамблак, Константин Костенечки, Владислав Граматик, поп Пейо, Матей Граматик, св. Иван Рилски, Неофит Бозвели, братята Димитър и Константин Миладинови, Георги Стойков Раковски, Васил Левски, Христо Ботев, Иван Вазов, Стефан Караджа, Хаджи Димитър, Любен Каравелов, Добри Чинтулов и още стотици радетели за народна свят и българско самосъзнание.

За първи път Денят на народните будители се чества през 1909 г. в Пловдив. От 1 ноември 1923 г. с указ на цар Борис Трети е обявен за общонационален празник в памет на заслужилите българи. През 1945 г. е забранен. Честването му се възстановява със Закона за допълнение на Кодекса на труда, приет от 36-ото Народно събрание на 28 октомври 1992 г., когато е обявен официално за **Ден на народните будители и неприсъствен ден за всички учебни заведения в страната**.

Покана

Кметът на с. Горна Крушица - Крум Богоев кани в с и ч к и жители и гости на общинаата по случай църковния празник - Св. Димитър на 26 октомври.

СПОРТ

“Малеш” бие с лекота

“Малеш” – Микрево срази отбора на “Хебър” – Пазарджик с 2:0. Головете за гостите реализираха А. Симеонов в 20 мин. след хубав прехвърлящ удар и М. Георгиев – Мерата, който бе изведен от Г. Жежев в удобна позиция и необезпокояван реализира за 2:0. “Малеш” бе видимо по-добрият отбор на терена като владееше играта през цялото време на мача. Домакини от “Хебър” разчитаха единствено на това да повлияят на съдията Йордан Воденичаров с непрестанните реплики и разправии. Това само попречи на домакините, като инкасираха и 5 жълти картона. Удобни положения за гол във вратата на “Хебър” имаха М. Георгиев, Е. Шаламанов и М. Кириански, но бяха пропилени с лесна ръка. В следващия кръг в Микрево ще гостува лидера в класирането и основен претендент за промоция във втория ешелон – “Балкан” Ботевград.

Добър мач за Струма 2005

„Струма – 2005“ завърши поредния си мач с три точки в актива си, след като на терена в Струмяни победиха Лебница с 2:1. Резултата бе открит от гостите.

Струмянчани обаче твърдо решени да завършат успешно двубоя се мобилизираха. Така закономерно падна изравнителното попадение. В 40-та минута Димитър Митов отбеляза за 1:1. Победния гол за Струма-2005 бе реализиран в 60-та минута от Иван Чорбаджийски. Тази събота (27.10.2007г.) от 14.30ч. тимът от Струмяни гостува на Коларово.

Краси Балъков рекетира БФС

Тренъорът иска 1 000 000 евро, за да поеме националния Краси Балъков рекетира БФС, научи „Мериидиан Мач“. Тренъорът иска заплата от 850 000 евро, за да поеме националния отбор. Въпросната сума е за двете години, през които ще текат квалификациите за световното първенство в ЮАР през 2010 година. Освен това Бала настоява за фиксирана премия от 150 000 евро, която да получи, ако класира България на мондиала. От БФС разкриха, че за подобна заплата в държавния тим може да бъде привлечен всеки един класен чужд специалист, останал без отбор.

„Красимир Балъков е опция за националния тим, но той има прекалено големи и нереалистични изисквания. Предстоят ни разговори все пак“, коментира вчера пред „Дон Балон“ президентът на БФС Борислав Михайлов. Освен високите си финансови изисквания Краси Балъков има и няколко изключително страни такива, за да поеме националния тим. Бала иска в държавния отбор да бъде назначен човек, който да поема вината при загубите.